Az adóelőleg alapjának kiszámításánál a bevételből a magánszemély döntése szerinti költség, de legfeljebb az Szja tv. szerint elismert igazolható vagy igazolás nélkül elszámolható költség levonásával kell megállapítani a jövedelmet. Az önálló tevékenységgel összefüggésben a magánszemély által megfizetett szociális hozzájárulási adó az Szja tv. 3. számú melléklete alapján költségként elszámolható. Ezért – az ingatlan és az ingó vagyontárgyak gazdasági tevékenységként végzett értékesítését kivéve – az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapításakor nem alkalmazható az úgynevezett 89 százalékos szabály.

Nem kell az adóelőleget megfizetni, ha a megállapított adóelőleg összege az adóév elejétől összesítve, vagy az adott negyedévben nem haladja meg a 10 ezer forintot.

Az adóelőleg fizetésére kötelezett magánszemély az általa megállapított és megfizetett adóelőleget az szja-bevallásában – a bevallási tervezet felhasználásával elkészített bevallásában, negyedéves bontásban – köteles bevallani.

4. Járulékfizetés

A jogszabály alapján⁶ a járulékfizetési kötelezettségnek **két alapvető feltétele** van:

- a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony, illetőleg
- a járulékalapot képező jövedelem megléte.

Az önálló tevékenységnél is mindig vizsgálni kell, hogy milyen szerződés alapján végzi a munkát, illetve milyen jövedelmet szerez a magánszemély.

A foglalkoztatónak nemcsak az adóelőleget kell levonnia, hanem a biztosítási jogviszony elbírálása mellett a társadalombiztosítási járulékot is meg kell állapítania és le kell vonnia a biztosítottól.

A díjazásért munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek közül:

- a megbízási,
- a vállalkozási,
- a felhasználási szerződésen alapuló tevékenységet

önálló tevékenységnek kell tekinteni.

A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott magánszemélyek akkor lesznek biztosítottak, ha tárgyhavi járulékalapot képező jövedelmük eléri a minimálbér összegének harminc százalékát, vagy naptári napokra annak harmincad részét. 2023. december 1-jétől a minimálbér összege 266 800 forint, ennek 30 százaléka 80 040 forint,

⁶ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: Tbj.).

naptári napi 2 668 forint⁷. Minimálbér a tárgyhónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak megállapított alapbér kötelező legkisebb havi összege.

A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott kiegészítő tevékenységet folytató személyek akkor sem válnak biztosítottá, ha tárgyhavi járulékalapot képező jövedelmük eléri a minimálbér összegének harminc százalékát, illetve naptári napokra annak harmincad részét. Kiegészítő tevékenységet folytató személy a biztosítási kötelezettség alá eső jogviszonyban kereső tevékenységet folytató, saját jogú nyugdíjas személy, valamint az az özvegyi nyugdíjas személy, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és egyéni vagy társas vállalkozó vagy mezőgazdasági őstermelő, akkor is, ha a saját jogú vagy a hozzátartozói nyugellátás folyósítása szünetel.⁸

Járulékalapot képező jövedelem többek között az Szja tv. szerinti, az összevont adóalapba tartozó, az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál figyelembe vett jövedelem. Az Szja tv-nek az önálló tevékenységet folytatók költségelszámolására vonatkozó rendelkezései alapján a tételes költségelszámolás alkalmazásánál a járulékalap meghatározásakor a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata szerinti, de legfeljebb a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint elismert igazolható vagy igazolás nélkül elszámolható költség levonásával meghatározott rész vehető figyelembe, és nem járulékalap a 10 százalék költséghányad sem.

A felhasználási szerződésen alapuló biztosítási jogviszony megállapításakor járulékalapként csak a személyes munkavégzés díjazását kell figyelembe venni. A vagyoni jog felhasználásának ellenértékeként járó díj összege nem képez járulékalapot, ezért ezt a jövedelemrészt a biztosítási kötelezettség megállapításakor figyelmen kívül kell hagyni. A biztosítottnak a járulékalapot képező jövedelem után 18,5 százalék társadalombiztosítási járulékot kell fizetni.

4.1. A biztosítási kötelezettség megállapítása

Főszabályként **a biztosítást havonta kell elbírálni**. Az ugyanannál a foglalkoztatónál a naptári hónapban munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban elért járulékalapot képező jövedelmeket össze kell számítani. E szabály nem alkalmazható akkor, ha a magánszemélyt a foglalkoztató munkaviszonyban, és például megbízási jogviszonyban is foglalkoztatja. Ekkor a biztosítást mindkét jogviszonyban külön-külön kell elbírálni.

Ha a díjazás kifizetése nem havonta történik, hanem időszakonként vagy a tevékenység befejezése után, a biztosítási kötelezettséget a díj kifizetésekor kell elbírálni. Ekkor a kifizetett díjból – ideértve az előleget is – a járulékalapot képező jövedelmet azon napok számával kell elosztani, amelyre a díjazás történt.

-

⁷ A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 508/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet.

⁸ Tbj. 4. § 11. pont.